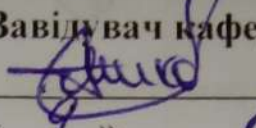

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту

Завідувач кафедри менеджменту

А.М. Михайлов
« 9 » 06 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ОК 4 МГСЕ 1.4 Стратегічне управління підприємством

Спеціальність: *073 Менеджмент*

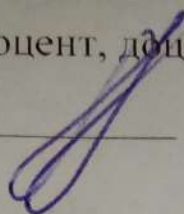
Освітня програма: *Логістика*

Факультет: *економіки і менеджменту*

2020 – 2021 навчальний рік

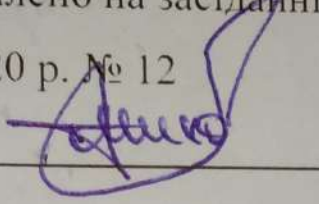
Робоча програма з дисципліни «Стратегічне управління підприємством»
для студентів за спеціальністю 073 «Менеджмент» ОП «Логістика»

Розробник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту

Хромушина Л.А.

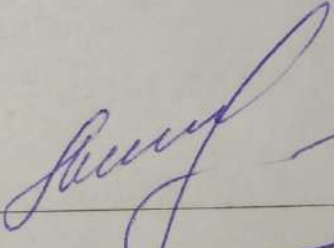
Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від 9.06.2020 р. № 12

Завідувач кафедри

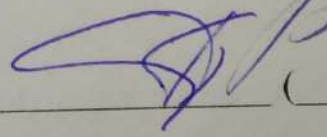
Михайлов А.М.

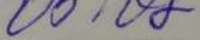
Погоджено:

Гарант освітньої програми

(М.О. Строченко)

Декан факультету економіки і менеджменту Н.І. Строченко

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	<i>Галузь знань: 07 Управління та адміністрування</i>	Нормативна
Модулів – 2		
Змістових модулів - 4	<i>Спеціальність: 073 Менеджмент» ОП «Логістика»</i>	Рік підготовки: 2020-2021-й
		Курс 2-й
		Семестр 3-й
Загальна кількість годин - 90	<i>Освітній ступінь: магістр</i>	Лекції 8 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -		Практичні, семінарські 6 год.
		Самостійна робота 76 год.
		Вид контролю:
		іспит

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання - 15,5/84,5 (14/76)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування знань та практичних навичок стратегічного управління при здійсненні логістичної діяльності сучасними суб'єктами господарювання різних форм власності.

Завдання: опанування методами стратегічного управління підприємством при здійсненні ним логістичної діяльності; набуття навичок аналізу і розвитку організаційної та логістичної структури і культури підприємства, впливу на агентів стратегічних змін на підприємстві.

Вивчення навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємством» передбачає формування у студентів компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
1	Загальні	Здатність до аналізу та синтезу на основі визначення причинно-наслідкових зв'язків для різних типів складних управлінських задач	ЗК1
2		Здатність приймати рішення в умовах змін зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування підприємства	ЗК3
1	Фахові (спеціальні)	Професійно-профільні знання, уміння й навички галузі фундаментальних розділів економіки та менеджменту, здатність їх використовувати для прийняття обґрунтованих логістичних рішень.	ФК1
2		Вміння оцінювати ефективність логістичної діяльності підприємства відповідно до обраної логістичної стратегії	ФК5

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємством» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Здатність формулювати цілі та задачі логістичної діяльності підприємства, розробляти логістичну стратегію, узгоджувати її із загальною корпоративною стратегією.	ПРН1

3. Програма навчальної дисципліни

(знаходиться на апробації, протокол засідання кафедри менеджменту № 12 від 9.06.2020 р.)

Змістовий модуль 1. Стратегії підприємств та стратегічні рішення.

Тема 1. Концептуальні засади теорії стратегічного управління.

Передумови розвитку теорії стратегічного управління. Мета, завдання та функції стратегічного управління. Моделі стратегічного управління. Вимоги та проблеми використання стратегічного управління для підприємств. Еволюція розвитку теорії та практики стратегічного менеджменту.

Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства. Корпоративний, діловий, функціональний та операційний рівні стратегічних рішень. Стратегії управління ресурсами підприємств та особливості їх вибору. Стратегічний набір. Стратегічна прогалина. Класифікація стратегій організації. Виробнича стратегія підприємства. Маркетингова стратегія підприємства. Інноваційна стратегія. Стратегія підприємств на іноземних ринках. Необхідність формування стратегічного мислення управлінців.

Змістовий модуль 2. Стратегічне планування та аналіз зовнішнього середовища підприємства. Стратегічний потенціал підприємства.

Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства. Основні етапи стратегічного управління. Місія підприємства. Побудова дерева стратегічних цілей. Формування системи стратегічних цілей і завдань. Проблеми реалізації стратегічного управління. Принципи стратегічного планування. Підходи до організації стратегічного планування підприємств. Процес стратегічного планування. Бар'єри для стратегічного планування.

Тема 4. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства. Сутність стратегічного аналізу. Типи зовнішнього середовища підприємства. Особливості стратегічного аналізу середовища підприємств виробничої та невиробничої сфер діяльності. Методика проведення PEST-аналізу. Методика проведення SWOT-аналізу. Ризики ринкового середовища. Методи та показники оцінювання ризиків ринкового середовища підприємства.

Тема 5. Стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг. Поняття «стратегічний потенціал підприємства». Методи та показники оцінювання стратегічного потенціалу підприємства. Сутність, класифікація та основні характеристики конкурентних переваг підприємства. Технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства. Види стратегій залежно від позицій підприємства у галузі.

Змістовий модуль 3. Стратегічний портфель підприємства. Види стратегічного управління та генерування стратегій.

Тема 6. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства. Поняття «портфелю підприємства» та його мета. Стратегічна позиція та стратегічні зони господарювання. Методи портфельного аналізу: матриця General Electric/McKinsey, GAP-аналіз, LOTS-аналіз, модель BCG. Стратегічна сегментація ринку. Складання стратегічного балансу та основні методи аналізу конкурентних переваг. Стратегії концентрації, диверсифікації та інтеграції.

Тема 7. Види стратегічного управління. Системи управління в умовах стабільного, динамічного зовнішнього оточення та в умовах кризової ситуації. Ранжування управлінських завдань за ступенем терміновості рішення. Управління на засадах контролю, екстраполяції, передбачення змін. Управління в умовах стратегічних несподіванок.

Тема 8. Генерування стратегій та умови їх реалізації. Використання матричних моделей у процесі генерування стратегій підприємства. Умови реалізації стратегії, пов'язані з управлінською структурою, організаційною культурою та персоналом підприємства. Завдання керівництва на стадії реалізації стратегії.

Змістовий модуль 4. Організаційне забезпечення, контроль та стратегічні зміни в організації.

Тема 9. Організаційне забезпечення стратегічного управління і внесення змін в організаційну структуру управління. Стратегія і структура: характеристика взаємозв'язку. Характеристика та формування організаційної структури управління стратегічного типу: матричні, проектні та дивізіональні, дорадчі та колегіальні структури. Проблеми формування організаційної структури управління стратегічного типу.

Тема 10. Стратегічний контроль у процесі стратегічних перетворень на підприємстві. Основні завдання вищого керівництва організації на стадії оцінювання стратегії. Завдання стратегічного контролю. Порівняння та оцінювання результатів діяльності в процесі стратегічного управління.

Тема 11. Управління змінами в організації. Ознаки опору змінам. Методи управління опором змінам. Стратегічне лідерство. Подолання опору змінам.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	заочна форма					
	Усього	у тому числі				
лк		пз	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
<i>Змістовий модуль 1. Стратегії підприємств та стратегічні рішення.</i>						
Тема 1. Концептуальні засади теорії стратегічного управління	6					6
Тема 2. Рівні стратегічних рішень	7	1				6
Тема 3. Типологія стратегій підприємства	8	1				7
Разом за змістовим модулем 1	21	2				19
<i>Змістовий модуль 2. Стратегічне планування та аналіз зовнішнього середовища підприємства. Стратегічний потенціал підприємства.</i>						
Тема 4. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства	7	2	1			4

Тема 5. Стратегічне планування	7		1			6
Тема 6. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства	8		2			6
Тема 7. Стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг	8	2				6
Разом за змістовим модулем 2	30	4	4			22
Модуль 2						
<i>Змістовий модуль 3. Стратегічний портфель підприємства. Види стратегічного управління та генерування стратегій.</i>						
Тема 8. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства.	10	2	2			6
Тема 9. Види стратегічного управління	6					6
Тема 10. Генерування стратегій та умови їх реалізації	6					6
Разом за змістовим модулем 3	22	2	2			18
<i>Змістовий модуль 4. Організаційне забезпечення, контроль та стратегічні зміни в організації.</i>						
Тема 11. Організаційне забезпечення стратегічного управління і внесення змін в організаційну структуру управління.	7					6
Тема 12. Стратегічний контроль у процесі стратегічних перетворень на підприємстві.	6					5
Тема 13. Управління змінами в організації.	6					6
Разом за змістовим модулем 4	19					17
Всього годин	90	8	6			76

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
1	Тема 1. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства. План. 1. Корпоративний, діловий, функціональний та операційний рівні стратегічних рішень. 2. Стратегії управління ресурсами підприємств та особливості їх вибору. 3. Класифікація стратегій організації.	2
2	Тема 2. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства. План. 1. Основні етапи стратегічного управління. 2. Місія підприємства. 3. Формування системи стратегічних цілей і завдань. Побудова дерева стратегічних цілей.	2
3	Тема 3. Стратегічний потенціал підприємства та	2

	формування його конкурентних переваг. План. 1. Поняття стратегічного потенціалу підприємства. 2. Методи та показники оцінювання стратегічного потенціалу підприємства. 3. Сутність, класифікація та основні характеристики конкурентних переваг підприємства.	
4	Тема 4. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства. План. 1. Поняття «портфелю підприємства» та його мета. 2. Стратегічна позиція та стратегічні зони господарювання. Стратегічна сегментація ринку. 3. Складання стратегічного балансу та основні методи аналізу конкурентних переваг.	2
Разом		8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	З'ясування особливостей стратегічного управління та планування розвитку підприємства. Розробка стратегічного плану розвитку підприємства.	2
2	Проведення стратегічного аналізу зовнішнього середовища підприємства.	2
3	З'ясування особливостей формування стратегічного портфеля підприємства.	2
Разом		6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми та перелік питань	Кількість годин
1	Концептуальні засади теорії стратегічного управління. Передумови розвитку теорії стратегічного управління. Мета, завдання та функції стратегічного управління. Моделі стратегічного управління. Вимоги та проблеми використання стратегічного управління для підприємств. Еволюція розвитку теорії та практики стратегічного менеджменту.	6
2	Рівні стратегічних рішень. Стратегічний набір. Стратегічна прогалина. Необхідність формування стратегічного мислення.	6
3	Типологія стратегій підприємства. Маркетингова стратегія підприємства. Виробнича та кадрова стратегії підприємства. Інноваційна стратегія та стратегія підприємств на іноземних ринках. Необхідність формування стратегічного мислення менеджерів.	7
4	Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства. Проблеми реалізації стратегічного	4

	управління.	
5	Стратегічне планування. Принципи стратегічного планування. Підходи до організації стратегічного планування підприємств. Процес стратегічного планування. Бар'єри для стратегічного планування.	6
6	Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства. Сутність стратегічного аналізу. Типи зовнішнього середовища підприємства. Методика проведення SWOT-аналізу. Ризики ринкового середовища. Методи та показники оцінювання ризиків ринкового середовища підприємства. Методика проведення PEST-аналізу. Особливості стратегічного аналізу середовища підприємств виробничої та невиробничої сфер діяльності.	6
7	Стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг. Технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства. Види стратегій залежно від позицій підприємства у галузі.	6
8	Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства. Стратегічна сегментація ринку. Метод портфельного аналізу BCG. Стратегії концентрації, диверсифікації та інтеграції.	6
9	Види стратегічного управління. Системи управління в умовах стабільного, динамічного зовнішнього оточення та в умовах кризової ситуації. Ранжування управлінських завдань за ступенем терміновості рішення. Управління на засадах контролю, екстраполяції, передбачення. Управління в умовах стратегічних несподіванок.	6
10	Генерування стратегій та умови їх реалізації. Використання матричних моделей у процесі генерування стратегій підприємства. Умови реалізації стратегії, пов'язані з управлінською структурою, організаційною культурою та персоналом підприємства. Завдання керівництва на стадії реалізації стратегії.	6
11	Організаційне забезпечення стратегічного управління і внесення змін в організаційну структуру управління. Стратегія і структура: характеристика взаємозв'язку. Характеристика та формування організаційної структури управління стратегічного типу. Проблеми формування організаційної структури управління стратегічного типу.	6
12	Стратегічний контроль у процесі стратегічних перетворень на підприємстві. Основні завдання вищого керівництва організації на стадії оцінювання стратегії. Завдання стратегічного контролю. Порівняння та оцінювання результатів діяльності в процесі стратегічного управління.	5
13	Управління змінами в організації. Ознаки опору змінам. Методи управління опором змінам. Стратегічне лідерство та подолання опору змінам. Подолання опору змінам.	6

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. **Словесні:** розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, робота з книгою (читання, переказ, виписування, конспектування, виготовлення таблиць, опорних конспектів тощо).

1.2. **Наочні:** демонстрація, ілюстрація, спостереження.

1.3. **Практичні:** практична робота, вправа.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. **Аналітичний** (розклад цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак).

2.2. **Методи синтезу** (з'єднання виділених аналізом елементів чи властивостей предмета, явища в одне ціле).

2.3. **Індуктивний метод** (вивчення предметів чи явищ від одиничного до загального).

2.4. **Дедуктивний метод** (вивчення предметів чи явищ від загального до одиничного).

2.5. **Традуктивний метод** (висновки від загального до загального, від часткового до часткового, від одиничного до одиничного).

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. **Проблемний** (проблемно-інформаційний)

3.2. **Частково-пошуковий** (евристичний)

3.3. **Дослідницький**

3.4. **Репродуктивний** (можливість застосування вивченого на практиці).

3.5. **Пояснювально-демонстративний.**

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, мозкова атака, самооцінка знань, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, технологій візуалізації даних (презентації, навч. відео); використання сервісів «Quizizz», «Kahoot», «Padlet»; співробітництво студентів (кооперація).

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС.

2. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:

- рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;
- активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
- експрес-контроль під час аудиторних занять;
- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
- підготовка доповідей;
- результати тестування;
- письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота													СРС	Разом за модулі та СРС	Підсумковий тест - екзамен	Сума
Змістовий модуль 1 - 10 балів			Змістовий модуль 2 - 10 балів				Змістовий модуль 3 – 10 балів			Змістовий модуль 4 - 10 балів						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	30	70 (40+30)	30	100
3	3	4	3	2	2	3	3	3	4	4	3	3				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	задовільно
60-68	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичні матеріали на основі платформи Moodle. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1933>.

2. Стратегічне управління підприємством. Конспект лекцій для студентів 2 курсу спеціальностей 073 «Менеджмент», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка» освітнього ступеня «магістр» денної та заочної форм навчання / Суми, Сумський національний аграрний університет, 2020. 75 с.

3. Стратегічне управління підприємством. Методичні вказівки до проведення практичних занять для студентів 2 курсу спеціальностей 073 «Менеджмент», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка» освітнього ступеня «магістр» денної та заочної форм навчання / Суми, Сумський національний аграрний університет, 2020. 32 с.

4. Стратегічне управління підприємством. Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань для студентів 2 курсу спеціальностей 073 «Менеджмент», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова

діяльність», 051 «Економіка» освітнього ступеня «магістр» денної та заочної форм навчання / Суми, Сумський національний аграрний університет, 2020. 24 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Стратегічне управління : навчальний посібник / В.Л. Дикань та ін. Київ : «Центр учбової літератури», 2019. 272 с.
2. Вороніна А.В., Берьозкіна А.Ю. Стратегічне управління : навчальний посібник. Кам'янське : ДДГУ, 2017. 418 с.
3. Стратегічний менеджмент : навчальний посібник / за заг. ред. Бутка М.П. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 376 с.
4. Гевко О.Б., Шведа Н.М. Стратегічне управління : навчальний посібник. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2016. 152 с.
5. Стратегічне управління : навчальний посібник / В.О. Могилко та ін. Харків : ХНАДУ, 2016. 252 с.
6. Король Б.О., Мороз Е.Г. Стратегічний менеджмент : навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2015. 263 с.
7. Востряков О.В., Гребешкова О.М. Стратегічне управління підприємством. Бізнес-курс : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2014. 211 с.

Допоміжна

1. Аванесова Н.Е., Марченко О.В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 195 с.
2. Стратегічне управління підприємствами реального сектору економіки : механізми, методи, моделі : монографія / В.М. Андрієнко та ін. Донецьк : ДонНУ, 2012. 155 с.
3. Белова А.І. Система стратегічного управління реструктуризацією підприємств: цілі, проблеми та перспективи : монографія. Київ : КНУБА, 2014. 292 с.
4. Стратегічне фінансове управління підприємством : монографія / І.М. Боярко та ін. Суми: Університетська книга, 2014. 175 с.
5. Должанський І.З., Ягнюк І.М. Стратегія управління діяльністю підприємства на основні збалансованої системи показників : монографія. Донецьк : СПД Купріянов В. С., 2012. 213 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>
4. Інтернет-портал для управлінців Management.com.ua. URL: <http://www.management.com.ua>